

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | VI. ROČNÍK | ZÁŘÍ 2020

Vždycky jsem chtěl skládat a hrát svou muziku

rozhovor s Tomášem Kočkem na stranách 8-9

Stáhněte si naši
APPKU

www.ocfryda.cz

INZERCE FMP 1668/02

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Elzerové (13. část)

► Petr Juřák

Elzerové patřili mezi největší podnikatele a zaměstnavatele ve městě. Jejich doménou bylo textilnictví, okrajově se ovšem věnovali také stavebnictví, nevyhýbali se ani veřejným záležitostem. V minulém čísle jsme se věnovali „vnějším“ podnikatelským aktivitám bratrů Johanna a Victora Elzerů, nyní se zaměříme na jejich angažmá v rodinné textilní továrně.

Změny v řízení firmy

V roce 1919 došlo ke změně právního statutu firmy, byla vytvořena společnost s ručením omezeným, jejímiž jednatelem byli Johann Elzer starší a jeho synové Johann a Victor. O dva roky později došlo k likvidaci této společnosti, obnovení původní firmy a následně vytvoření veřejné obchodní společnosti, jejímiž společníky byli Johann Elzer starší, Johann Elzer mladší a Ing. Victor Elzer. Po smrti Johanna Elzera staršího, který zemřel 8. května 1931 v Místku, vlastnil každý z bratrů polovinu podniku. Tichou společnící firmy byla jejich sestra Olga.

Josef Burschik u Elzerů

V roce 1928 se stal prokuristou firmy Josef Burschik, který předtím působil v Lembergerově textilce. Jeho osobou a životními

osudy jsme se zabývali v díle věnované této textilce, proto si jen rychle připomeneme jeho osobnost. Josef Burschik byl velmi

se Elzerům získat do své továrny Josefa Burschika. Burschik začal s inovacemi a změnami ve výrobním sortimentu, finanční a ob-

Lembergerovy textilky. Možná jako dozvuk Burschikových aktivit došlo ještě v roce 1930 ke zřízení komisionářství ve Vídni, v následujícím roce tam ale Elzerové přestali posílat své výrobky a pobočku zrušili.

Pracovní podmínky

Mzdové, sociální, pracovní a zdravotní podmínky dělníků byly v Elzerově textilce velmi špatné, vlastně jedny z nejhorších ve městě. Mzdy dokonce patřily k nejnižším v rámci našeho tehdejšího textilního průmyslu.

Zaměstnanci většinou do práce docházeli denně z místa svého bydliště v některé z okolních obcí, dělnice ze vzdálenějších obcí byly ubytovány v „kasárnách“ v areálu tkalcovny. V jedné místnosti bývalo až 28 žen, které měly k dispozici jen železnou postel, slánník a hrubou přikrývku. Lůžkoviny musely mít vlastní. Závodní jídelna

u Elzerů neexistovala, každý se tak stravoval, jak uměl. Pracovníci si jídlo většinou nosili z domu, v práci si ho mohli ohřát na peci v kuchyni a sníst na schodech nebo u strojů na provozu.

Co se týká čistoty, zaměstnanci se mohli umýt jen u pumpy nebo v rybníce. Jelikož neexistovaly šatny, měli své oblečení pověšeno v provozu na hřebíku na stěně nebo ve výklencích. ■

Ochranná značka na výrobky firmy Elzer

Foto | Archiv Obchodní a živnostenské komory Olomouc

cílevědomý a progresivní člověk, u Lembergera začínal jako obyčejný dělník, který se postupně dostal do vyšších manažerských pozic. Je otázkou, co ho vedlo k odchodu z jeho domovské textilky ke konkurenci, zda to byl pocit nedoceníení u dosavadního zaměstnavatele, naděje a touha zrealizovat vlastní myšlenky a plány u někoho jiného či snad finanční záležitosti. Ať bylo důvodem cokoliv, podařilo

chodní situaci firmy se snažil zlepšit zavedením výroby hedvábného zboží a zvýšením počtu vyráběných druhů textilií. Nesešel se ale „charakterem“ se svými šéfy, jeho obchodní flexibilita a snaha pružně reagovat na situaci na trhu narazila na pověstný elzerovský konzervatismus a opatrnost. Burschikovo rozčarování ze vzniklé situace nakonec vedlo v roce 1929 k jeho odchodu od Elzerů a návratu do

INZERCE

www.auta-lpg.cz

☞ Montáže LPG
☞ Revize LPG-CNG
☞ Servis

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

CNG

LPG

FMP 1600/07

Kominictví BUMBALA

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

FMP 1656/03

Sopko
klíčový servis a železářství

**VÝROBA VŠECH
TYPŮ KLÍČŮ
A AUTOKLÍČŮ
ŽELEZÁŘSTVÍ**

Místek náměstí
Tržní 23
Tel.: 558 434 603
www.klicesopko.cz

FMP 1637/06

Muzeum Těšínska otevřelo honosnou historickou budovu

Novými reprezentativními prostory na Hlavní třídě v Českém Těšíně se může od konce června pochlubit Muzeum Těšínska. Výstavní historická budova s moderní expozicí mimo jiné připomíná návštěvu prvního československého prezidenta T. G. Masaryka na Těšínsku v roce 1930. Historicky nejcenějším artefaktem je gotický

obraz madony ze druhé poloviny 15. století pocházející z kostela v Těrlicku, který byl náhodou objeven při restaurování. Biskupství ostravsko-opavské tento unikát zapůjčilo Muzeu Těšínska.

Stálá expozice s názvem Příběh Těšínského Slezska přibližuje tuto historickou zemi rozkládající se dnes dílem v České a Polské republice. V suterénu začíná geologickým vývojem, vznikem uhlí a jeho těžbou, pokračuje vývojem krajiny po ústupu pevninského ledovce, sleduje první osídlení člověkem i formování samostatného knížectví ve středověku. Představena je rovněž společnost v období raného novověku, včetně valašské a pasekářské kolonizace. V dalším patře jsou vylíčeny moderní dějiny Těšínska, mimo jiné dynamický průmyslový rozvoj či spor, který vypukl po rozpadu Rakousko-Uherska mezi Československem a Polskem. Součástí nově zrekonstruovaného muzea je rovněž amfiteátr s lapidáriem, ve kterém jsou představeny kamené artefakty.

Nově zrekonstruovaná historická budova Muzea Těšínska

Foto | 2x Muzeum Těšínska

Velká část expozice je interaktivní, takže návštěvníkům jsou k dispozici dotykové monitory a různé typy projekcí. Usednou do kulis prvorepublikové kavárny Avion, nechají se vyfotit v dobovém ateliéru, projdou důlní štolou nebo poznají příběhy šlechticů i poddaných.

V historické budově je nyní otevřena i výstava ke kulatinám

Českého Těšína. Právě před sto lety bylo rozhodnuto o rozdělení Těšínského Slezska mezi Československo a Polsko, což vedlo ke vzniku samostatného města Český Těšín.

Rekonstrukce stála sto třináct milionů korun, bezmála sto milionů formou dotace přispěla Evropská unie, o zbytek se podělil stát a kraj. ■

Součástí expozice je obraz madony z poloviny 15. století

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT

| Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Sachr | Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
| Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: EUROPRINT a.s., Pod Kotlářskou 3, Praha
| Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuce | Nevýžádané příspěvky nevracíme | Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce | Neoznačené foto pochází z archivu redakce |
| Datum vydání: 5. 9. 2020 | Vychází za podpory Města Frýdek-Místek | Náklad: 25 800 ks | Foto na titulní straně: Jiří Sachr
Inzerce vám rádi zprostředkují

Jiří Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz
inzerce@fmpatriot.cz

Ivana Sachrová
Tel.: 774 997 944

Uzávěrka inzerce do příštího čísla je 14. 9., vyjde 26. 9. 2020
www.fmpatriot.cz

INZERCE

PLAKÁTY
LETÁKY
KATALOGY
VIZITKY
BROŽURY
BANERY

grafika • reklama • tisk
KLEINWÄCHTER
holding s.r.o.

zal. 1991

NAJDI SI SVŮJ SMĚR

☎ 558 437 147
✉ tiskarnaklein@tiskarnaklein.cz
🌐 www.tiskarnaklein.cz

FMP 1612/07

2020

V PREVENTIVNÍCH A BONUSOVÝCH PROGRAMECH
VÁM MIMO JINÉ NABÍZÍME

navýšení limitu
do **10 000 Kč**
na očkování
dětí do 18 let
a seniorům 60+
/sloučením
limitů od přátel/

dětem ve věku
8 až 15 let bonus
do **10 000 Kč**
na lázeňský
ozdravný pobyt

seniorům 60+
bonusový
příspěvek
do **15 000 Kč**
na lázeňské
pobyty v délce
14 dnů

těhotným
ženám,
po porodu
a miminkům
bonus
do **4 500 Kč**

chlapcům
(12-15 let)
a dívkám/ženám
(12-30 let) bonus
do **4 000 Kč**
na očkování
proti HPV

aktuální
speciální bonus
2 500 Kč
na očkování
proti klíšťové
encefalitidě
/klienti do 18 let/

celiakům
a klientům
s nízkobílkovinnou
dietou
sloučení limitu
od rodičů a přátel
do **10 000 Kč**

PREMIUM 213
program
bonusů a slev
u vybraných
smluvních
partnerů

213
RBP
zdravotní pojišťovna

213 důvodů být s námi!

www.rbp213.cz | 800 213 213

Pobočka knihovny je v rekonstrukci

Už od 17. srpna je kvůli kompletní rekonstrukci celé budovy uzavřena místecká pobočka Knihovny Frýdek-Místek na Hlavní ulici 111. Provoz bude zahájen v náhradních prostorách v Národním domě a ve vedlejší budově na Hlavní třídě 112.

Oddělení beletrie bude přesunuto do Národního domu na Pa-lackého ulici, naučné oddělení se sloučí se stávající studovnou Místek, oddělení pro děti a mládež s hudebním oddělením. Po dobu uzavření pobočky bude prodloužena doba výpůjček a nebudou účtovány poplatky z prodloužení. Ostatní budovy Knihovny FM zůstávají v provozu ve stejném režimu jako dosud. ■

Ve Frýdlantu vzniká nová lesní stezka

Lesní stezka vyhlídka. Tak se jmenuje projekt, který vzniká v městském lese za stanicí horské služby ve Frýdlantu nad Ostravicí. Prostředí bude upraveno, doplněno herními prvky, různými odpočívadly a atrakcemi.

Dojde k vytvoření různých odpočinkových míst, tzv. zastávek. V každé bude nějaký prvek, který bude mít část informační a část hrací. Vznikne tu také učebna, takže zde může probíhat i školní výuka.

Chybět nebude mobiliář, la-vice a odpadkové koše. Vzhledem k tomu, že v lokalitě je velkým problémem výskyt kůrovce, budou vysazeny nové listnaté dřeviny, zejména habry a lípy. Vše by mělo být hotovo do konce letošního roku. ■

Replika nového kostela v Gutech přijde na téměř třicet milionů korun

V Gutech během května začala stavba nového kostelíku. Ukončeny už jsou práce na základech, které jako jediné z původního kostela zbyly. Poslední srpnový čtvrtek tesaři dokončili hrubou stavbu, s pomocí jeřábu usadili zvonovou stolicí. Nyní bude následovat úprava interiéru. Původně se mělo začít pracovat už předloni, ale nestalo se tak kvůli jednáním s památkáři. Loňské termíny se zase nepodařilo dodržet kvůli sporu biskupství s hasiči, kteří až napotřetí schválili protipožární zabezpečení objektu.

Kostel ze 16. století zničil v noci na 2. srpna 2017 úmyslně založený požár. Oheň způsobil škodu téměř dvacet milionů korun. Náklady na stavbu repliky se mohou přiblížit až ke třiceti milionům. Pokryje je

Rozestavěná replika kostela Božího těla v Gutech

Foto | Římskokatolická farnost Střítež

zejména pojistné za zničený kostel a peníze z veřejné sbírky města Třinec. Dřevo pro výrobu šindele darovalo Biskupství ostravsko-opavské, statutární město Ostrava poskytl

300 tisíc korun na výrobu zvonů, krajský úřad přispěl částkou 200 tisíc korun na likvidaci trosek. První bohoslužba by se v novém kostele měla uskutečnit v příštím roce. ■

Vítání občanů opět od září

V reprezentativních prostorách rytířského sálu frýdeckého zámku se znovu koná společenský obřad vítání občanů pro novorozené děti s trvalým pobytem na území města. Tato oblíbená akce byla kvůli koronavirové pandemii jaře přerušena.

Pozvánky k vítání občanů jsou rodičům zaslány na základě vyplněné přihlášky, kterou obdrží spolu s rodným listem dítěte (v případě, že se porod uskutečnil v jiném městě, zašle přihlášku

rodičům kancelář primátora). Přihlášku je nutné vyplnit z důvodu souhlasu s užitím osobních údajů. Rodiče jsou zváni na obřad minimálně dva týdny před termínem jeho konání. Pokud jim termín nevyhovuje, mohou jej po dohodě přesunout. K vítání mohou rodiče hlásit dítě až do jednoho roku jeho věku. Vítání občanů se koná dle zájmu rodičů, většinou jednou měsíčně. V loňském roce bylo mezi občany města slavnostně přivítáno 285 dětí. ■

Lákavá turistická nabídka

Tři horské chaty na hřebenech Moravskoslezských Beskyd (Skalka, Kamenitý a Prašivá) nabízejí jedinečnou příležitost turistického zážitku z přechodu Beskyd s přenocováním na třech chatách. Návštěvník má možnost zažít jednak jedinečnou atmosféru tří horských chat s tradiční místní kuchyní a zároveň na vlastní smysly okusit zapadlý kout Těšínských Beskyd s hlubokými lesy, divokou přírodou, nádhernými výhledy do malebných údolí Beskyd, absencí

wifi, mobilního signálu, lanovek a zástupu turistů. Výhodou není pouze cena ubytování s polopenzí na třech chatách, ale i to, že je vše možno objednat na jednom místě. Další chaty na hřebenech Moravskoslezských Beskyd a Javorníků (Prašivá, Kmínek a Portáš) zase nabízejí skvělou možnost cykloturistického zážitku po hřebeni Beskyd s přenocováním na těchto třech chatách. Více na www.PrechodBeskyd.cz a www.PrechodBeskyd.eu ■

Úklid cenných mokřadů v Beskydech

Cenný mokřad Hutě ve Starých Hamrech prošel v minulých dnech generálním úklidem. Postarali se o to odborníci z organizace Českého svazu ochránců přírody Salamandr společně s dobrovolníky. Tento rašelinný mokřad je malým pozůstatkem kdysi rozsáhlých mokřadů kolem Velkého potoka.

Mokřady jsou pro zdejší přírodu a zadržování vody v krajině důležité zejména v období letního sucha. Proto je významné sečení a úklid trávy, kdy se voda postupně uvolňuje, resp. zadržuje.

Koncem srpna se uskutečnil úklid dalšího beskydského mokřadu, tentokrát v čeladenském údolí Podolánky. Podmáčená louka se systémem tůní zachycuje větší množství vody a poskytuje místo pro více rostlin a živočichů. ■

INZERCE

RPL servis
Skalice 314, Frýdek - Místek
731 158 222
ELEKTRO ČINNOST
poradenství - montáž - servis
rozvaděče
elektroinstalace
garážová vrata, brány
přítokové ohřívače
elektrické kotle
LED obrazovky
sportovní časomíry
www.rpl.cz

FMP 1094/01

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT distribuuje Česká distribuční, a. s.
V případě, že vám nebyl doručen, obraťte se na reklamnační oddělení společnosti:
tel.: 800 888 558 nebo e-mail: info@distribucni.cz. Vždy uveďte kompletní adresu.

Místkem se line podmanivá vůně čerstvě upražené kávy... Byli jste se už také osobně podívat na pražení kávy?

Málokteré město se může pochlubit podobným skvostem. V nedávno zrekonstruovaném historickém domě nedaleko místeckého náměstí Svobody již několik měsíců praží pár nadšených kamarádů přímo před zraky zvědavých kolemjdoucích velmi lahodnou výběrovou kávu. Přimo z ulice je vidět do pražírny, kde si můžete jejich kávu zakoupit. Vybrat si můžete zrnkovou nebo už namletou. Spojili se zde vyznavači takzvaného tmavšího pražení. Kávové zrna praží do mírně až středně hnědého odstínu. Právě v tomto okamžiku mizí ze zrna ta největší kyselost a je zde prostor pro rozvinutí jiných chutí, což si mnoho zákazníků pochvaluje. Pro zastánce kyselých káv však i při tomto tmavším pražení nabízejí několik vyložené kyselých odrůd.

Kvalitní kávová zrna putují do Místku z Itálie, která je vášní pro tento nápoj přímo pověstná. Praží zde vždy přibližně osm druhů kávy typu arabica. U nakupujících patří mezi nejoblíbenější hlavně Cuba, Colombia a Peru. Pražírna nabízí také svou velmi dobrou espresso směs, jejíž složení je však tajné a střeží si ho jako oko v hlavě. Osmdesát pět procent směsi je z kávy typu arabica a patnáct procent z kávy typu robusta, tak aby byla káva lahodná a zároveň i silná.

Na rozdíl v kvalitě kávy kupované v supermarketu a čerstvě upražené kávy ve zdejší pražírny přichází v poslední době stále více milovníků kávy. Častou chybou supermarketů je, že ve svých regálech prodávají kávu ve déle než šest měsíců po samotném pražení.

Pozornost návštěvníka kavárny upoutá sto let staré křídlo na vyvýšeném pódiu. Každý pátek se zde konají hudební večery.

V Místku zastávají názor, že káva se má dostat k zákazníkovi ideálně týden po pražení. Tehdy má nejlepší kvalitu, chuť a vůni. Zhruba měsíc po pražení již začíná na kvalitě pomalu ubývat, po dvou měsících je už horší a pak dále klesá.

Ale co by to bylo za pražírnu, kdybyste si šálek tohoto lahodného nápoje nemohli dopřát i přímo u zdroje. S tím majitelé rovněž počítali. Když projdete malou útulnou pražírnu dále dozadu, otevře se před vámi malebná kavárna s průhledným třípákovým kávovarem. Pozornost každého upoutá také nádherné sto let staré křídlo umístěné na pódiu, kde v pravidelné hudební pátky vystupují různorodé kapely z města i blízkého okolí. Každé první úterý

v měsíci zde pořádají cupping, což je ochutnávka kávy s odborným výkladem. Od září nabízí pro zájemce z řad laické i odborné veřejnosti baristické kurzy.

Stěny kavárny jsou opatřeny závěsným systémem a poskytují prostor pro prezentaci uměleckých děl malířům, fotografům a dalším tvůrcům.

Kronika zdejší kavárny má rok od otevření popsáno mnoho listů pochvalnými vzkazy spokojených návštěvníků. Podle informací provozovatelů tady za první rok upražili několik tisíc kilogramů kávy, připravili nepočítaně kávových

nápojů a uspořádali přes několik desítek koncertů, z nichž mnohé byly vyprodány už týden před jejich konáním.

Nová kulturní sezóna začne přibližně v polovině září. Už nyní je jasné, že kromě pravidelných hudebních pátků bude připraven i další nabitý program, jako jsou stand up vystoupení, vernisáže i zajímavé besedy. Proto pečlivě sledujte všechny komunikační kanály. Facebook, Instagram, webové stránky a také hezkou nástěnku přímo před vchodem do kavárny. Těší se na vás vždy příjemný a ochotný tým profesionálů. ■

Resort Stará pošta | Penzion & Kavárna & Pražírna
U Staré pošty 53 | 738 01 Frýdek-Místek
www.lucys.cafe | www.bigblondcoffee.cz | www.penzionstaraposta.cz

Pražírnu i s jejím vybavením si může prohlédnout každý zákazník.

U vchodu do kavárny a pražírny je umístěna nástěnka s informací o připravovaném kulturním programu.

„Chci opět rozhýbat náš kraj,“ říká Petr Kajnar

Bývalého primátora Ostravy není potřeba dlouho představovat. Na radnici působil celkem 12 let a z toho právě dvě období ve funkci primátora. Petr Kajnar se vrátil zpět do politiky a uchází se o pozici hejtmana našeho Moravskoslezského kraje.

Co bylo Vaším motivem jít zpět do politiky?

Chci opět rozhýbat náš kraj. Když jsem byl na radnici v Ostravě, byl náš kraj právě ten, který byl mezi deseti nejrychleji se rozvíjejícími v Evropě. Ostrava udávala tempo celému kraji. Je potřebné to znovu postrčit. Asi bych mohl trávit čas v klidu na zahradě nebo ho věnovat svým synům, ale když vidím, co se aktuálně děje a že náš kraj ztratil tempo, prostě mě to klidným nenechává. Rád dávám věcem smysl a rád přemýšlím o budoucnosti. Praha nás tradičně vnímá jako „něco v Asii“, moc nám s transformací regionu nepomáhá a lidé mají pocit, že jsme sice součástí, ale jen na okraji Česka. A je toho mnohem víc, co mě pálí.

Taky si myslíte, že je náš kraj okrajem Česka?

Ano a je pro to celá řada důkazů. Od těch titěrných až malicherných, jako že je náš kraj vždy tím posledním citovaným a vždy tím posledním v jakémkoli seznamu, až například po skutečnost, že dostáváme málo peněz na kulturu, máme nepoměrně příjmu peněz od státu vzhledem

k odvedeným daním, a to už nemluví o tom, co se přihodilo v rámci přehmatů při nesmyslných opatřeních na covidové onemocnění. Na internetu najdete moje jasné stanovisko: „Rozhodovala o nás nemehla.“ Pražským úředníkům sem bylo zatěžko přijet, natož moudře rozhodnout. A zvlášť bych pak zmínil necitlivý přístup státu k řešení potíží OKD a obecně k transformaci našeho průmyslového potenciálu. Stát by měl regiony, které pro něj byly v minulosti silným přínosem, náležitě odměňovat, a ne na ně zapomínat a takřka vyčlenit.

A jak byste řešil OKD Vy?

Jsem sociální demokrat a nejdůležitější jsou pro mě lidé. Tak obrovský kolos, jakým OKD pořád je, není možné jen tak vypnout, vymazat z mapy. Vždyť je tam nějakých 6 tisíc lidí a k tomu dalších 14 tisíc v navazujících firmách. Tito lidé zůstanou bez příjmů, které jim sociální dávky nenahradí. Buď tedy budu dotovat těžbu až do doby, kdy připravím investiční zónu a seženu nové zaměstnavatele – a na to potřebuji alespoň tři, čtyři roky – nebo dám propuštěným lidem takovou rentu, aby nemuseli žít v chudobě. Pro mě není stát firma, ze které se dají lidi vyhodit, aby se pak o ně postaral pracovní trh. Jsem přesvědčen, že najdeme i takové profese, které budou pro stávající lidi v OKD zajímavé. A mimochodem, prodloužení těžby může pomoci také ostravským a třineckým železárnám. Ostravská huť se připravuje na modernizaci a ekologizaci výroby. Zachovají se pracovní místa a obrovskou měrou se sníží uhlíková stopa. A právě těch pět let je rozhodujících. Jednal jsem o tom s vedením dolů i železáren. A z posledních zpráv je zřejmé, že i vláda je ekologizaci oblasti nakloněna.

Řekl bych, že ekologii by prospělo podniky spíše zavřít.

Ekologii možná ano, ale rozhodně ne lidem. A taky je důležité říct, že by to byl nesmysl. Moravané a Slezané mají ke svému čistému vzduchu blíže, než je zřejmé. Největší znečištění k nám totiž přichází z Polska. Chci tím říct, že zatímco my si u nás zavíráme a omezujeme vlastní továrny, Poláci pálí, co jim přijde do ruky, a jejich továrny mají výjimky a limity, o kterých by se těm našim ani nesnilo. Tohle jsem řešil už kdysi na radnici a teď v tom hodlám pokračovat, a bude-li to nezbytné, budeme se soudit. Poláci jsou skvělí obchodníci, ale to, jak se chovají k ovzduší, je neomluvitelné. Nezavírejme vlastní továrny, zvlášť když mohou být ekologické a nabízet práci tisícům lidí v kraji. Nemá to snad logiku?

Svoji logiku to má. Víím o Vás, že jste v době primátorování řešil průmyslové zóny. Je to prostor pro nová pracovní místa?

Nové průmyslové zóny tím prostorem jsou. Takových míst je dost. Například Barbora, Hrušov atd., ale ještě větší výzvou je využití současných šachet a pozemků kolem nich. Ať zbytečně nestavíme na zeleném poli. Využijme v první řadě to, co máme – brownfiedy a prázdné areály po původním průmyslu. A pokud OKD za pět let zavrou, využijme ten prostor. Nerozprodávejme ho po kouscích, ale připravme jej pro investory v celku.

Ale zaměstnavatelé, o kterých mluvíte, postaví zase montovny.

Tak to není. Lidé, kteří odejdou ze šachet, se dokážou requalifikovat. Je to vidět na Frýdecko-Místecku, kde se zavřel důl Paskov. Jeho bývalí zaměstnanci se uplatnili v zemědělství, ve stavebnictví. Jenže těch míst není nekonečně mnoho, je potřeba vytvořit další, která odpovídají možnostem těch lidí. Je přece jasné, a není to žádná ostuda, že se havíři sotva kvalifikují na lékaře.

Ale lékařů v našem kraji také není dost.

Tohle mě opravdu štve. Totiž právě naše lékařská fakulta byla dlouholetým zdrojem lékařů pro náš kraj. Tedy nejen pro Fakultní nemocnici v Ostravě, ale skutečně pro celý kraj. Jenže fakulta letos stáhla žádost o akreditaci, především proto, že neměla požadované personální zajištění výuky. Český řečeno, neměla dost profesorů. Ale copak Karel IV., když zakládal v roce 1348 univerzitu, měl dost profesorů? A co udělal? Pozval je odjinud a královsky je zaplatil. Tady selhalo město. Když jsme medicínu zakládali, dali jsme Ostravské univerzitě dvě stě milionů

na rozběh. Učili jen první ročník, ale museli platit profesorský sbor na ročníků šest. To nemohli bez pomoci zvenčí utáhnout. Stát jako vždy nepomohl. Jsem vztekly a smutný zároveň, že vedení města Ostravy univerzitě nepomohlo. Dodnes se ptám, kde berou lidi odvahu kandidovat, ničemu nerozumět a tvrdit, že to budou umět lépe a že bude líp.

Takže myslíte, že líp nebude?

No, to záleží na nás. Na politikách a voličích. Politici, které si lidé zvolí, musí udělat všechno pro to, aby medicínu podpořili, ne jen přihlíželi. Lékařů je málo a zubařů ještě méně. A z praxe je zřejmé, že když tu nebudeme mít vlastní školu, tak ti, co budou studovat jinde, se sem jen málokdy vrátí. A když budeme mít „doktorinu“, bude to cesta k tomu, mít tady i „zubařinu“. Není to otázka krátké doby, ale za několik let se s prvními zubaři, kteří naši školu úspěšně dokončí, začne situace v našem kraji měnit. Asi neexistuje řešení, které by současný stav vyřešilo rychle. Zubařů je prostě nedostatek a jejich odliv z kraje je způsobený také tím, že v Praze si vydělají více. Jde o prestižní obor a my si s tímto budeme muset poradit. Řešení je jediné, musíme je přelapit. I v našem kraji lze vytvořit srovnatelné podmínky pro zubaře za současného udržení dostupnosti péče. Jde o komunikaci kraje a státu s pojišťovnami. A jde také o celkový posun našeho kraje.

Říkáte, že bychom se měli posunout. Kam?

Víte, tohle je o vizích a pohledech do budoucnosti. Já si nesmírně vážím našeho kraje, jeho průmyslové minulosti a pracovních zdejším lidí. A uvědomuji si to i Pražáci. Víte kolik lidí je tam z našeho kraje? Ukazuje se, že současná cesta je do budoucnosti špatná. Přitom máme v našem kraji všechny trumfy, abychom se stali jedničkou. Máte tady skvělé univerzity. Můžeme se stát technologickým centrem spojením oborů IT nano a bio inženýrství. Náš kraj to postupně změní. Tak jako se kdysi změnil silně průmyslový Pittsburgh, který vyráběl stovky milionů tun železa pro armádu Spojených států za druhé světové války, v dnešní kolébku biologické vědy třeba v kmenových buňkách. Stejně tak se i tady změní průmysl a současně s tím vzdělanost, příjmy, životní úroveň a celkový náš statut „okraje Česka“. Můžeme tomu říkat transformace, což je teď moderní. Bude to trvat, ale naše děti to už mohou zažít. Bez našeho přičinění se to však nestane. Jak jsem řekl na začátku – chci to tady rozhýbat.

Koronavirový chaos a nesmyslné semaforey

rozhovor s primátorem Michalem Pobuckým

Pane primátore, v minulých týdnech jste ve vysílání České televize kritizoval koronavirový semafor ministerstva zdravotnictví, Vaše slova zazněla dokonce i v pořadu Otázky Václava Moravce. Můžete zopakovat, v čem vidíte problém?

Ministerstvo zdravotnictví s velkou parádou zveřejnilo semafor a každý rozumný člověk by očekával, že zelená barva v okrese Frýdek-Místek bude znamenat totéž, co v Brně nebo v Praze. Bohužel to tak není. Ačkoli jsme byli „zelení“, všichni jsme museli nosit roušky, jak ve veřejných budovách, tak v MHD. Praha byla taky „zelená“, ale roušky se tam v budovách nosit nemusí a ve veřejné dopravě jen v metru. Hygienici dokonce oznámili, že v MHD v Praze budou, až když nebude takové horko. Copak u nás jsme neměli vysoké teploty? To není rozumný argument a jako celek je to pak nesmysl. V tom případě měli dát náš okres na mapě do oranžové barvy a odlišit od zelené. Pak by bylo jasné, že u nás jsou podmínky přísnější a roušky se nosí všude. Bohužel ministerstvo nezvládlo vytvořit jasný, přehledný a srozumitelný systém pro veřejnost. Mělo by to být tak, že pokud by kdokoli cestoval po České republice a podíval se na mapu, hned by věděl, na čem je: vidí bílou – naprosto v pořádku, zelenou – občasné výskyt koronaviru, oranžovou – nosí se roušky v budovách a MHD, červenou – raději tam nejedzte! Každému by to bylo srozumitelné. Jenže dnes je situace taková, že si člověk musí dohledávat informace na konkrétní krajské hygienické stanici, protože zelená v jednom regionu neznamená stejná nařízení jako v regionu jiném. Semaforey mají dávat jasné signály a přispívat k bezpečnosti, ne k chaosu.

To máte pravdu, nicméně kritikou nešetříte ani na krajské hygieniky. Co Vám vadí na jejich práci?

Různá „rychlost“ jejich reakcí. Jenom dva příklady pro porovnání. Dokázali vydat opatření, které začalo platit okamžitě a z minuty na minutu ukončilo několik společenských a kulturních akcí, například festival Colours of Ostrava. Na druhé straně, když ministerstvo zveřejnilo v pondělí nový semafor a celé Ostravsko zářilo bílou barvou, trvalo krajským hygienikům pět dní, než v pátek vydali opatření, že tedy v Ostravě už lidé

nemusí nosit roušky v MHD a obchodech. Celý systém je nastavený špatně. Mělo by platit, že jakmile „rozsvítí“ ministerstvo semafor, pak mají od téhož momentu platit opatření pro celou republiku.

To páteční rozhodnutí si pamatují, od té chvíle mohly být bary na Frýdecko-Místecku opět nonstop.

Ano, to bylo další slavné rozhodnutí, které krajská hygienická stanice naformulovala tak dokonale, že zmátla polovinu médií, takže v některých novinách jste se dočetli, že restaurace a bary musí končit i nadále ve 23 hodin, a v jiných, že už nemají žádná omezení. V ten pátek jsem měl mnoho dotazů, jak to tedy je, sami jsme museli ověřovat informace u hygieniků, kteří nám potvrdili, že již žádné omezení otevírací doby není. Vznikl tak další paradox.

Co máte na mysli?

Představte si, že jdete na úřad s rouškou zaplatit například poplatek za odpady. Na recepci potkáte paní za skleněnou přepážkou v roušce, ta vás pošle na pokladnu, kde je další zaměstnanec za skleněnou přepážkou v roušce. Zaplatíte a odcházíte domů. Celkem jste potkal dva zaměstnance s kompletní ochranou. Večer půjdete do baru, kde při konzumaci nemusí mít roušku nikdo, a potkáte tam padesát, šedesát lidí v bujaré náladě a bez roušek a jejich společné veselí pokračuje až do brzkých ranních hodin. Taková jsou opatření krajských hygieniků! Bohužel se začíná vytrácet zdravý selský rozum.

Ministr zdravotnictví nyní oznámil, že od září budou roušky povinné v celé ČR v MHD i ve veřejných budovách. Co Vy na to?

Víte, když u nás v březnu propukla epidemie, nikdo nevěděl, co má čekat, zdali budou lidé umírat tak jako v cizině a v jak velkém jsme nebezpečí. My jsme byli ve Frýdku-Místku oproti jiným městům, kraji i vládě ve všem napřed. Dobu nouzového stavu jsme překonali a já doufal, že se poučíme pro další týdny. Bohužel mi to tak nepřipadá. Pan premiér i ministr zdravotnictví říkali, že plošná opatření pro celou zemi již nebudou, že se bude vycházet z aktuálních dat a situace v jednotlivých regionech. Opětným zavedením

celoplošného nošení roušek popřeli obojí.

Vy jste byl první, kdo veřejně volal po nošení roušek, máme to tedy nyní chápat tak, že jste proti nim?

To určitě ne! Roušky jsou potřebné, a když se podíváte do zahraničí, kde umírají desetitisíce lidí, tak je patrné, že roušky u nás zachránily mnoha lidem život. Problém je v tom, že u nás nefunguje ani chytrá karanténa a ani selský rozum. Pokud mám nějakou lokalitu, kde je problém s nemocí, pak at' tam platí opatření. Ale nezavádět opatření celoplošná, protože jsou okresy, kde není ani jeden nový pacient za týden, a přesto budou muset nosit roušky všichni. Dalším problémem je pak i dělení země podle jednotlivých okresů.

Proč by to měl být problém?

Protože například okres Frýdek-Místek je tak obrovský, že když se podíváte na mapu, je tak velký jako jiné tři okresy dohromady – například Ostrava, Karviná a Nový Jičín. Takže když je ohnisko v Jablunkově

nebo v Mostech u Jablunkova, dopadá stejné opatření i na skoro 45 kilometrů vzdálený Frýdek-Místek, kde žádné ohnisko není. Ta vzdálenost je jen o trochu kratší, než když pojedete od nás do Opavy a projedete třemi okresy. Na rozlehlost našeho okresu doplatili občané města již několikrát, a přestože ohniska náznaky byla na Trinecku a Jablunkovsku, v médiích se neustále hovoří „o situaci ve Frýdku-Místku“.

Rozhodl jste se kandidovat do krajského zastupitelstva. Proč?

Frýdek-Místek vzkvétá, je vidět, že město vedeme správným směrem. Tyto zkušenosti můžeme přenést na celý kraj. Nechci třeba dopustit privatizaci nemocnic či omezování jejich služeb. Podívejte se, jak dopadli v Orlové, kde zrušili oddělení v krajské nemocnici. I u nás se zrušila hematologicko-transfúzní stanice, dárcovství krve, a to není dobře. Služby by se naopak měly rozšiřovat, a proto jednáme s nemocnicí i krajem například o zřízení zubní pohotovosti, která tady měla být už dávno.

Jak jste v těch obtížných koronavirových dnech dobíjel vnitřní energii?

S rodinou a sportem. Milujeme hory, takže jsme vzali naše kluky a vyrazili do Beskyd. Naše hory, příroda, lesy, to je prostě nádhra! A když už to opatření dovolila, začal jsem zase chodit do posilovny a na box. To vám vyčistí hlavu dokonale.

Zásadním momentem se pro mě stalo setkání s Petrem

Své dětství a dospívání prožil ve Frýdku-Místku, je nejstarším ze tří sourozenců. I když svého dědečka z otcovy strany neviděl ani neslyšel nikdy hrát na hudební nástroj, vzpomíná si na violu, která u něj ležela na skříni. Sám se studiu hry na tento hudební nástroj věnoval na ostravské konzervatoři, po roce ale přešel na dramaturgický obor a po maturitě pokračoval ve studiu na Divadelní fakultě JAMU v Brně, kde se věnoval muzikálovému herectví a operní režii. Řeč je o hudebníkovi, skladateli a režisérovi Tomáši Kočkovi.

► Jiří Sahr

Vystudoval jste muzikálové herectví a operní režii, vystupoval a zpíval v neznámějších současných muzikálech. Život muzikálové hvězdy vás přestal naplňovat?

Ve všech muzikálech, které jsem obdivoval, jsem si zahrál. A také v některých diskutabilních kusech. Vždycky jsem ale chtěl skládat a hrát svou muziku. Mluvit o tématech, která mě zajímají, naplňují, vzrušují... Mít vlastní hudební projekt je pak tou nejsnazší cestou.

Nejsnazší možná ano, ale také plnou nástrah, rizik a osobní zodpovědnosti. Obklopil jste se dalšími muzikanty a založil kapelu, nebo jste nejdříve vystupoval sólově?

Začínal jsem jako písničkář začátkem devadesátých let. Dodnes

si zcela živě vzpomínám na své vystoupení v Havířově na festivalu Porta, to byly moje začátky. Zásadním momentem se pro mě stalo setkání s Petrem Ulrychem ve druhém ročníku JAMU, který mi dal do ruky knížku s poezií Ladislava Nezdařila napsanou ve valašském nářečí. Byla to v pravou chvíli ta pravá věc. Byl jsem v Brně a myslel si, že mi rodný kraj v ničem nechybí. Ty básně mě ale zcela dostaly a uzemnily, je v nich vše. Beskydy, zbojníci, horale a jejich drsné životy, zdejší zvyky. Zhudebnil jsem je, přibral k sobě další muzikanty, se kterými jsme založili skupinu Orchestr a společně natočili naše první album Horní chlapi. Psal se rok 1999...

Během vaší hudební kariéry jste se svým Orchestrem vydal dvanáct alb. Za alba Poplór a Cesta na jih jste získal sošku Anděla, Velesu

se drželo čtyři měsíce v Top 20 Word Music Charts a v celoročním bodování skončilo na dvacátém pátém místě. Které album stavíte na nejvyšší příčku vy sám a je mezi nimi některé, které byste označil za nedocenené?

Asi bych nestavěl žádné album nad jiné. Ale ano, mám pocit, že třeba Do tanca! a Godula jsou alba se skvělými písněmi, jen jsem je třeba tolik nezvládl po dramaturgické stránce.

Úspěšně koncertujete v zahraničí, kam jste se podívali nejdále?

Hráli jsme v Irsku, Norsku, Dánsku, Belgii, Německu, Maďarsku, Bosně, Makedonii, Černé Hoře, Polsku, Rusku a na Slovensku. Nejdále jsme to měli do Petrohradu a Moskvy. Zajímavý je rozdíl mezi publikem na jednotlivých štacích. Zatímco třeba Dánové jsou opravdu chladní, poslouchají, zatleskají vám a v závěru koncertu vás poklepávají po ramenou slovy: „Great!“, od Rusů se nám dostalo nejvřelejšího přijetí hned od počátku. Jsou otevření, srdeční, s prvními taktý si podupávají do rytmu a tančí. Je to ale země obrovských kontrastů. V Moskvě na ulici se ženské běžně

procházejí v drahých róbách, jaké u nás nevidíte ani na nějakém galavečeru. Dávají na odiv své bohatství. V klubu si od vás koupí všechna cédéčka, jen aby ostatní viděli, že na to mají prachy. O pár kilometrů dál přitom lidé žijí v dřevěných chatrčích bez vodovodu...

Kde a z čeho čerpáte náměty pro svou tvorbu?

Poslouchám písničky z nahrávek folklorních souborů, pročítám si Sušila, Bartoše, nevyhýbám se ani albům zahraničních kolegů. A někdy k sobě tu muziku nechávám jen tak přicházet...

Která současná tuzemská skupina nebo interpret je vám hudebně i lidsky nejbližší?

Skamarádili jsme se s metalisty, právě teď jsou u mě na chalupě! (úsměv) Kapela se jmenuje Silent Stream of Godless Elegy a svůj debut Iron vydali už v roce 1996. Jejich muzika spojuje tvrdý metal s moravským folklórem a jsou rovněž držiteli dvou sošek Andělů ve své kategorii. I když jsou různě rozesetí po Moravě, hlavní autorská dvojice se zabydla na Pražské, poblíž Hlučína.

Tomáš Kočko & Orchestr – World Music s moravskými kořeny

Foto | archiv skupiny Tomáš Kočko & Orchestr

Ulrychem ve druhém ročníku JAMU, říká Tomáš Kočko

Rodák z Frýdku-Místku Tomáš Kočko

Foto | Jiří Sachr

A zahraniční interpreti?

(přemýšlí) Nenapadá mě nikdo konkrétní, ale mám rád severskou metalovou scénu. Z kategorie etno a world music jsou to soubory z Ukrajiny a Běloruska. Zajímavostí je, že svobodomyšlní běloruští umělci zpívají bělorusky, nikdy ne rusky. V Bělorusku je přítom na oficiálních místech považováno hovořit a zpívat v rodném jazyce za téměř protistátní akt. Šílená země, mnoho lidí raději odešlo do ciziny, velká část se jich usadila v sousedním Polsku...

Čtrnáct let žijete v Brně. Přesto se poměrně často vracíte do Frýdku-Místku, Beskyd, na severní Moravu. Jste vnitřně rozkročen od severu k jihu, kde se cítíte více doma?

A to je těžká otázka, právě ji řeším. Opouštíme s rodinou Brno. Stěhujeme se ještě více dolů na jih a já přemýšlím: „Kde jsem vlastně doma?“ To rozkročení ze severu na jih mi vyhovuje, ale jakkoli jih té naší moravské země

miluji, marná sláva, srdce mi zůstalo u nás na severu.

Jak vnímáte rozdíl mezi Moravcem ze severu a z jihu? Znáte hodně lidí, které zavál osud na jižní Moravu a už by se nevrátili...

Tuhle mi řekl můj vydavatel – jižan – po zkušenosti s muzikanty od nás ze severu: „Proč vy jste takoví urputní?“ Hmm, nikdy mě nenapadlo, že by mě takhle mohl vnímat, ale asi je to tak. I Leoš Janáček byl urputný a Brňáci mu to dávali mnohdy až příliš okatě znát. A možná bych to ani nenazval urputností, ale... (zamýšlí se) zaťatostí? Říkávám někdy v legraci své ženě: „Vy jste tady v pohodě – úrodná země, sklizeň dvakrát do roka, to u nás na severu se lidi museli jinak ohánět, aby ten život dali...“ Je pravda, že jih se zdá být přívětivý a sever drsný, východ Moravy rozezpíváný a barevný a západ zadumaný a básnivý... Ale třeba je to vše jen zdání.

Diváci České televize vás také znají ze zdařilých dokumentárních cyklů Návraty k divočině a Divočina bez hranic, kde jste byl průvodcem po českých, slovenských i zahraničních národních parcích. Hovořil jste se zajímavými lidmi, dostal se do běžnému turistovi zapovězených míst. Jak na natáčení vzpomínáte?

To bylo krásné období mého života. Tři roky se skvělým štábem ostravského studia České televize a nádhernou přírodou mě neskutečně vnitřně naplňovaly. Fakt jsem si to užil.

Za pár dní se měla konat podzimní verze festivalu Sweetsen Fest. Pořadatelé ale po zvážení všech okolností akci přesunuli na příští rok. Co na to říkáte a jaké jsou vaše zkušenosti s jinými současnými akcemi?

No, upřímně, čekal jsem to. Festivaly padají jeden za druhým jako hrušky a letošní sezóna je opravdu bídná. A to naše Frýdecko-Místcko to schytalo nejvíc. Upřímně lituji organizační štáb Sweetsenu, protože tomuto ročníku věnovali nejspíš dvojnásobnou energii, když měl být uskutečněn napodruhé a ani to napodruhé jaksi nevyšlo.

Na festivalu jste jedním z nejvěrnějších účinkujících, vystupoval jste už na jeho nultém ročníku v zahradě Národního domu. Letos jste měl údajně vystoupit společně se Symfonickým orchestrem Frýdek-Místek...

Sešlo nejen ze společného vystoupení na Sweetsenu, ale protože se filharmonie neměla během karantény možnost sejít, sehrát a společně program nacvičit, sešlo i ze společného hraní v nejlepším hudebním klubu v celé republice, v brněnském SONO Centru. Sešlo tak i z dohodnutého natáčení Českou televizí, která měla koncert zaznamenat. No, fajn jsme to měli naplánované a nejspíš se vše odsouvá na příští rok.

Má posluchač a fanoušek vaší muziky šanci v brzké době navštívit váš koncert někde na Frýdecko-Místku?

Po zrušeném jarním koncertu ve Frýdku-Místku, po zrušeném červnovém Sweetsenu, po

zrušeném koncertu v zahradě Národního domu v červenci a nepříznivé situaci s covidem jsem nevěřil ani tomu, že odehrajeme srpnový koncert na Hukvaldech. Bo „Frýdecko-Místcko“. Ale organizátoři z Muzea Beskyd to zvládli a já jsem si konečně u nás zahrál. Další koncert v okolí je v nedohlednu.

Jak vidíte budoucnost kapely? Plánujete už příští sezónu?

Otázkou je, co se dá v téhle podivné době vlastně dopředu plánovat. A má to vůbec v oblasti kultury cenu a smysl? Jsem ale optimista.

Tomáš Kočko

Narodil se 4. března 1972 ve Frýdku-Místku. Po maturitě na ostravské konzervatoři, kde se rok věnoval hře na violu a poté přešel na hudebně-dramatický obor, vystudoval na Divadelní fakultě JAMU v Brně muzikálové herectví a operní režii. Samostatně režíroval operu Lazebník sevillský a operetu Na tý louce zelený ve Slezském divadle Opava. Pro brněnské divadlo Radost připravil muzikály pro děti Kutululů z Beskyd dolů, Kubula a Kuba Kubikula a Pohádka o Honzovi a zakleté princezně. Zpíval a hrál v muzikálech Jesus Christ Superstar, Vlasy, West Side Story, Babylon a Legenda. V Těšínském divadle se podílel na představeních Těšínské niebo a Ondraszek – pan Lysej Góry, Brémští muzikanti a Pohádka o Ondrášovi. Od roku 1999 vystupuje s formací Tomáš Kočko & Orchestr. Za alba Poplór a Cestou na jih získal hudební cenu Anděl. Žije na jižní Moravě, kromě muziky se věnuje pěstování vína, je ženatý, otcem čtyř dětí.

Příjezdová cesta k vlakovému nádraží (před rokem 1939)

Revoluční ulice, napravo před Koloredovským mostem kaplička Hory Olivetské (60.–70. léta 20. století)

Nový a starý Koloredovský most (70. léta 20. století)

Válečné škody, zničený Koloredovský most (květen 1945)

Foto | 4x Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

INZERCE

Domovy pro seniory jsou v České republice přeplněné, snadné není ani získat místo v domově se zvláštním režimem

Podle údajů Českého statistického úřadu nevyhověly v roce 2017 domovy pro seniory 60 400 žádostem, o rok později bylo neuspokojených zhruba 35 000 žádostí. Desetitisíce lidí žádající o místo v domově pro seniory čekají marně. Lhůty pro přijetí jsou v některých regionech delší než jeden rok.

Další desetitisíce odmítnutých žadatelů evidují domovy se zvláštním režimem, jejichž typickými klienty jsou lidé s demencí. Počet klientů každým rokem narůstá a najít pro ně umístění je čím dál tím těžší.

Alzheimerovou nemocí a dalšími demencemi je v Česku postíženo více než 150 000 občanů a odhaduje se, že během následujících dvaceti let stoupne jejich počet na více než 300 000. Většina pacientů je starších 65 let a ženy jí trpí častěji i proto, že se dožívají vyššího věku.

Dle loňské zprávy VZP nejvíce pacientů s Alzheimerovou chorobou za posledních pět let přibýlo v Libereckém kraji (61,08 %) a ve Zlínském kraji (51,05 %). Naopak nejmenší nárůst zaznamenali lékaři v Moravskoslezském kraji (24,72 %) a v Praze (28,54 %).

Péče o pacienty s Alzheimerovou chorobou je náročná a v pokročilém stadiu demence se rodina obvykle neobejde bez kvalifikované pomoci.

Ředitelka Alzheimercentra Ostrava PhDr. Simona Lipovská, MBA, přibližuje, jak probíhá péče o klienty v Alzheimercentru: „Máme dlouholetou praxi v aplikaci inovativních metod v rámci individuální i skupinové péče. Za téměř rok od otevření jsme v Ostravě poskytli péči více než dvoustovce klientů. S nemocnými pracujeme v malých skupinkách maximálně dvanácti klientů, s ohledem na jejich stupeň závislosti a schopností. Klademe důraz na kvalitu poskytované péče. Dodržujeme tradiční hodnoty a využíváme moderní terapeutické postupy s důrazem na bezpečný, kvalitní a důstojný život.“

Moderní bezbariérová budova Alzheimercentra v Ostravě nabízí péči ve dvoulůžkových pokojích se sociálním zázemím. Zařízení flexibilně reaguje na akutní a mnohdy vzhledem k diagnóze specifické obtíže nemocného. Aktivizace probíhá i u klientů v nejtěžším stádiu Alzheimerovy choroby. „Využívá se prvků bazální stimulace, používání iniciálního doteku. Trénujeme paměť, zpíváme, cvičíme, využíváme reminiscenční terapie, taneční terapie, muzikoterapie, aromaterapie či animoterapie. Jezdíme na výlety a o naše klienty se stará i duchovní,“ říká ředitelka Alzheimercentra v Ostravě PhDr. Simona Lipovská, MBA.

Moderní bezbariérová budova Alzheimercentra v Ostravě je nominována v soutěži Stavba Moravskoslezského kraje

Tato specializovaná sociální služba zaměřená na péči o osoby trpící Alzheimerovou chorobou či jinými typy demencí je součástí společnosti Alzheimercentrum, která má v této oblasti více jak dvacetiletou zkušenost. Unikátní koncept péče staví na individualizovaném komplexním přístupu a na zapojování klientů do aktivizačních terapií s ohledem na stádium demence.

Alzheimercentrum Ostrava

Syllabova 3029/38,
Ostrava Vítkovice
tel.: 775 893 816
e-mail: ostrava@alzheimercentrum.cz
www.alzheimercentrum.cz/ostrava

Jsem zvyklý tvrdě pracovat. Chci, aby tady po mně něco zůstalo, říká kandidát do Senátu Radim Bača

V minulém čísle se na tomto místě představil našim čtenářům a svým voličům nezávislý kandidát do Senátu České republiky Radim Bača. V rozhovoru přiblížil své dosavadní úspěchy nejen v osobním životě, ale také v komunální politice. Radim Bača je už čtvrté volební období po sobě starostou obce Palkovice. Tentokrát jsme se jej zeptali na podrobnosti jeho volebního programu, se kterým míří jako zástupce zdejších občanů do senátních lavic.

Jak aktuálně zvládáte skloubit svou předvolební kampaň s výkonem funkce starosty Palkovic?

I když jsou moje osobní aktivity před volbami do Senátu časově velmi náročné, snažím se být svým voličům stále nablízku a naslouchám jejich potřebám. I v těchto dnech plním své povinnosti starosty obce v celém rozsahu jako doposud. Jsem si ale vědom, že se jedná o nestandardní situaci, a tak jsem se rozhodl vzdát se v tomto období svého platu. Tyto peníze vrátím občanům Palkovic zpět, nechám za ně vybudovat místo pro rodiny s dětmi v odpočinkové zóně přehrady Olešná. Poslouží tak lidem nejen z naší obce, ale také rekreantům z Frýdku-Místku a širokého okolí.

Proč se mají lidé ve volbách do Senátu rozhodnout právě pro vás?

(úsměv) Protože jsem vždy připraven hájit a prosazovat jejich zájmy nejen na místní, ale také na celostátní úrovni. Mám za sebou bohaté zkušenosti jak z podnikání, tak z komunální politiky, jsem už čtvrté volební období starostou obce Palkovice. Mám spoustu zájmů, od rybaření, chovu koní přes fotbal až po kulturní a společenský život. Jsem místní patriot, narodil jsem se ve Frýdku-Místku a kromě období vysokoškolských studií zde žiji po celou dobu dosavadního života. Znáám velmi dobře náš region, jeho problematiku i zdejší obyvatele. Je to jeden z nejkrásnějších koutů naší země. Lidé jsou zde skvělí, pracovití a zasluží si i v nejvyšších patrech politiky větší podporu a zastání.

Role Senátu je pro naši demokracii nezastupitelná, plní funkci ústavní pojistky a dohlíží na kvalitu předkládaných zákonů. Je proto důležité, aby do něj kandidovali a hlasy voličů byly vybírány silné a vyzrálé osobnosti, které s sebou do této funkce přinášejí životní zkušenosti podepřené pracovními úspěchy i mimo vrcholnou politiku. Takovou volbu nabízím našim lidem ve své osobě. Jsem zvyklý na sobě a svěřených úkolech tvrdě pracovat, chci, aby po mně zůstala dobře odvedená práce. S mandátem od voličů mířím do Senátu pracovat, ne si ho jako „neviditelný“ vysedět.

Se kterým hnutím nebo politickou stranou byste nespolupracoval?

Vždy jsem lidi více než podle stranické příslušnosti hodnotil podle jejich charakteru a výsledků práce. Proto také jdu do voleb jako nezávislý, i když počítám se svým zařazením do některého ze senátních klubů.

Kromě svých dosavadních voličů se můžete opírat o přízeň a podporu všeobecně uznávaných osobností. Prozradte, o koho se jedná?

Potěšila mě veřejná podpora takových osobností, jejichž jména

jsou pojmem nejen v naší zemi, ale i v zahraničí. Namátkou uvedu fotbalistu a střelce vítězného gólu na mistrovství Evropy v roce 1976 Antonína Panenku, olympionika, plážového volejbalistu Přemka Kubalu, horolezce, pokořitele druhé nejvyšší hory světa K2 Libora Uhra, bývalého poslance parlamentu a starostu Bolatic Herberta Paveru, novináře a spisovatele, zakladatele babyboxů v České republice Ludvíka Hesse a senátora, doktora a kandidáta věd Petera Kolibu, který na mou adresu uvedl: „Práce senátora vyžaduje zkušenost a trpělivost, jsou to vlastnosti, které Radim Bača má...“

Váš volební program stojí na třech pilířích. Jak jste uvedl už před měsícem, za svůj cíl jste si dal návrat pitné vody do rukou státu...

Bezpečnost, prosperita a zdraví... Chci se zasadit o prosazení zákonů proti návratu totality, zajistit částečnou brannou akceschopnost v případě mimořádných stavů, povodní a pandemií. Pracovat na podmínkách opětovného nastartování ekonomiky, obnově učňovského školství, projektech pracovní rehabilitace. Jsem zcela pro zachování zemědělské výroby a rozvoj venkova, preferenci

čerstvých potravin z místních zdrojů, zdravou půdu a budování fotovoltaiky na střechách domů a budov, nikoliv na polích. Je naší morální povinností zajistit seniorům důstojné stáří, nemocným dostupnost zdravotní péče. Jsem proti regulativní politice v oblasti zdravotnictví.

Za největší prioritu nejen pro náš region pokládám návrat pitné vody zpět do rukou státu. Je třeba připravit legislativu, která by umožnila zpětný odkup vodovodních sítí do vlastnictví krajů, měst nebo obcí. Jde o strategickou surovinu pro zdraví, bezpečnost a prosperitu našich občanů.

Do voleb jdete s vylosovaným číslem osm. Je to vaše šťastné číslo?

Snad ano. (úsměv) V numerologickém významu je osmička nejmocnější ze všech čísel. Je to číslo vyjadřující osud, rovnováhu a spravedlnost. V povaze člověka představuje kromě jiného sílu, zdatnost, vůdcovské a organizační schopnosti, ctížádost, cílevědomost, bojovnost, houževnatost, schopnost zdolávat překážky, pracovitost a pili.

Více informací na webu.

Vzhledem k opatřením se šířením nemoci covid-19 sledujte webové stránky www.kulturafrfm.cz a webové stránky pořadatelů jednotlivých akcí, zda se tyto konají, či nikoliv.

DIVADLA

Sady Bedřicha Smetany

20. 9., 15:00 **O Bojance a Velkém Iháři s myškou Klárkou a veverkou Terkou**

Veselá interaktivní pohádka pro děti od 3 let. Uvádí: Divadélko Ententýky.

Kino Vlast

21. 9., 19:00 **Lukáš Pavlášek: Kdo nepláče, není Čech**

Devadesátiminutová one man show s podtitulem Češi, alkohol a Rock and roll je klasickou stand up comedy, jen komik a mikrofon.

Frýdlant n. O., kulturní centrum

14. 9., 19:00 **Žena, která uvařila svého manžela**
Černá komedie, která je exkurzí do světa žárlivosti, zrady, nevěry, klamů a ponížení a ukazuje nový význam rčení, že „lásko prochází žaludem“. Hrají: I. Svobodová, N. Boudová, O. Brancuzský.

Baška, kulturní dům

20. 9., 18:00 **Slavičí dům**

Spolek dobrovolně nedobrovolných herců z Bašky zve na premiéru divadelního představení komedie autorky E. Suchanové.

Divadlo nadšených amatérů

10. 9., 19:00 **Čaj s citrónem, Kukura, COCO**

Jednoaktové komedie. Hraje: Divadelní soubor D.N.A.

13. 9., 17:00 **Impro frmol**

Pásmo praktických improvizací.

24. 9., 19:00 **Pravda o zkáze Titaniku aneb jak to ve skutečnosti bylo**

Komedie F. R. Čecha. Uvádí: Divadelní soubor D.N.A.

KINA

Kino Vlast

5. 9., 15:00 **Zapomenutý princ**

5. 9., 17:00 **Tenet**

5. 9., 20:00 **Noví mutanti**

6. 9., 15:00 **Mulan**

6. 9., 17:30 **Králové videa**

6. 9., 19:30 **Tenet**

7. 9., 17:30 **After: Přiznání**

7. 9., 20:00 **Ztracený běh**

8. 9., 18:00 **Šťěstí je krásná věc**

8. 9., 20:00 **Loni v Marienbadu**

9. 9., 10:00 **Sviňa**

9. 9., 17:00 **Tenet**

9. 9., 20:00 **Králové videa**

10. 9., 17:00 **Krajina ve stínu**

10. 9., 20:00 **Šarlatán**

11. 9., 17:00 **Tenet**

11. 9., 20:00 **Krajina ve stínu**

12. 9., 15:00 **Scoob!**

12. 9., 17:30 **Mulan**

12. 9., 20:00 **Tenet**

13. 9., 18:00 **Děda postrach rodiny**

13. 9., 20:00 **Šarlatán**

14. 9., 18:00 **V síti 18+**

14. 9., 20:00 **Kdo si myslíš, že jsem**

15. 9., 17:30 **Mulan**

15. 9., 20:00 **Všechna moje láska**

16. 9., 10:00 **Téměř dokonalá tajemství**

19. 9., 17:00 **Expediční kamera 2020**

22. 9., 20:00 **Tajemní impresionisté**

23. 9., 10:00 **Vysoká dívka**

26. 9., 15:00 **Lassie se vrací**

Podrobný program na www.kulturafrfm.cz

Kino na výletě 2020

9. 9., 19:30 **Gentleman (Sokolík)**

11. 9., 19:30 **S tebou mě baví svět**
(fotbalové hřiště Chlebovice)

18. 9., 19:30 **Modelář** (fotbalové hřiště Liskovec)

25. 9., 19:00 **Jumanji: Další level**
(dětské hřiště Panské Nové Dvory)

KONCERTY

Lidový dům

12. 9., 18:00 **Koncert Pavla Helana**

Geniální písničkář, který na požádání složí jakoukoliv písničku.

Kino P. Bezruč

13. 9., 19:00 **Dan Bárta & Illustratosphere: Zvířený prach Tour**

Nezaměnitelný hlas s vynikající technikou zpěvu, prvotřídní hudebníci a písne vzlétající nad tuzemský standard populární hudby...

Kostel sv. Jana a Pavla

15. 9., 18:00 **Duo Adamus – Chřibková**

Spojení hobojisty Jana Adamuse a varhanistky Ireny Chřibkové.

Národní dům

18. 9., 18:00 **Kolab#7**

Výběr z nejlepších lokálních DJs, kteří zahrají pod širým nebem.

29. 9., 19:00 **Naše paní Božena Němcová**

V rámci tohoto jedinečného programu zazní hudba českých autorů, která bude prokládána čtenými úryvky z životopisu a knih B. Němcové v podání herečky V. Zawadské. Doležalovo kvarteto zahraje díla A. Dvořáka, L. Janáčka, B. Smetany a B. Martinů.

Farní kostel sv. Jana Křtitele

19. 9., 15:00 **Catena Musica**

Catena musica v překladu znamená pouto hudby, která je pro členy souboru alternativou k dnešní překotné a uspěchané době.

Hudební klub Stoun

19. 9., 21:00 **Cocotte Minute**

Kulturní dům Frýdek

27. 9., 20:00 **Horkýže Slíže**

Metylovice, sokolovna

11. 9., 18:00 **Bluegrassové kapky, koncert Žamboši a Redlová**

Hrad Hukvaldy

13. 9., 16:00 **Benefční koncert – Bohemian Metal Rhapsody**

Rezervace vstupenek na e-mailu: pokladna.hukvaldy@hradhukvaldy.eu. (do zápravy je třeba uvést počet míst a telefonní kontakt).

Frýdlant n. O., kostel sv. Bartoloměje

25. 9., 19:00 **Varhanní recitál**

Účinkuje P. Kujalová.

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 13. 9. **Volání dále**

Putovní výstava přibližuje přírodovědné expedice, především projekt zaměřený na výzkum zvířeny v málo probádaných balkánských zemích. Výstava je doplněna o ukázky bankovek a mincí ze světa.

do 13. 9. **...a byla svatba**

Výstava představí svatební zvyky, šaty, fotografie, oznámení a mnoho dalšího s tímto slavnostním dnem spojeného.

od 13. 9. **Živé houby v muzeu**

Jedinečná výstava živých hub a hřibů, která trvá jen týden. Návštěvníci se dozvědí, které houby jsou jedovaté, které naopak jedlé a také ze kterých se dají vykouzlit ty nejlepší pochutiny. Jen do 18. září!

Galerie Věž

do 31. 10. **Michal Motýčka, Jana Šindelová: Hranol**

Národní dům

21. 9. **Po stopách Národního domu**

Panelová výstava k výročí 120 let od dokončení budovy Národního domu dokumentující historii budovy a kulturní dění.

OSTATNÍ

Faunapark

6. 9., 10:00 **Vegetění**

Pohoda ve Faunaparku, regionální zdravá výživa, ochrana zvířat a přírody.

10. 9., 16:00 **Jan Fedorowicz: Beskydské důry**

Přednáška se spoustou zajímavostí o beskydských jeskyních.

13. 9., 10:00 **Sweet talks ve Stodole Faunaparku**

13. 9., 14:00 **Dětské odpoledne ve Faunaparku**

Národní dům

24. 9., 18:30 **Povídání v Zeleném baru s Danielem Berounským**

O tibetských božstvech, náboženských rituálech a představách o posmrtném životě s tibetologem D. Berounským.

Kino Vlast

25. 9., 17:00 **Míša Růžičková: Minidiskotéka v cirkuse**

V písničkovém pořadu diváci navštíví malované cirkusové šapitó, aby viděli, co všechno se zvířátka a lidé naučili kousky, které předvádí.

Frýdecký zámek

6. 9., 13:00 **Retro jízda na kole**

Spanilá jízda na historických a retro kolech, od 14. hodiny komentovaná prohlídka židovského hřbitova, návrat na frýdecký zámek, od 16 hod. derniéra výstavy „Od draissiny k bicyklu“.

10. 9., 16:30 **Zmizelý frýdecký a místecký továrny, živnosti a obchody**

Pomyslná procházka Frýdkem a Místkem s J. Poláškem prostřednictvím dobových fotografií, dokumentů a reklam.

19. 9., 12:00 Frýdek-Místek žije vínem

Den plný vína v krásném kulturním prostředí frýdeckého zámku a v zámeckém parku. Vstupenky nutno zakoupit předem v informačních centrech.

TIC, nám. Svobody**9. 9., 15:00 Po stopách textilek**

Výlet po stopách textilek, které ovlivnily život ve městě. Příběhy majitelů továren i dělníků, prohlídka míst spjatých s výrobou textilií a oděvů, poznání manufakturní architektury. Nutná rezervace na tel. číslo 558 676 909.

Knihovna FM, pobočka Místek**15. 9., 17:30 Tři cesty sourozenců Čapkových**

Význam Heleny, 75. výročí úmrtí Josefa, 130. výročí narození Karla. Životy tří osobností, spjaté s místy a městy jejich narození a dětství, studií i návratů. S místy, která formovala jejich postoje. Provází Olga Szymanská.

Janáčkův park**18. 9., 16:30 Pojdte s námi po Místku**

Komentovaná vycházka s J. Poláškem – bývalý místecký hřbitov, kde stávala Elzerova vila, sídliště Riviéra, kino P. Bezruč, památník Pěvci Slezských písní a další.

Dívaldo nadšených amatérů**19. 9., 19:00 Za hranicemi ticha**

Meditační večer, mnoho etnických nástrojů s bohatými alikvotními tóny, které působí blahodárně na celé tělo i duši.

Bazilika Navštívení Panny Marie**20. 9. Dny evropského dědictví**

Ve Frýdku bude zpřístupněna bazilika Navštívení Panny Marie, kostel sv. Jana Křtitele, evangelický kostel, v Místku bude lákat k návštěvě kostel sv. Jakuba a kostel sv. Jana a Pavla. Ve 14 hod. je v bazilice na programu koncert skupiny Hrozen a v 15 hod. vystoupí Catena Musica v kostele sv. Jana Křtitele. Tento kostel bude mít zpřístupněnu kostelní Svatojánskou věž.

Rivality bar Riviéra**24. 9., 18:00 Jak procestovat Česko v roce 2020**

Přednáška o cestování po Česku, večer plný tipů a rad, jak procestovat naši zemi. Přednáší: Š. Kostelný.

Frýdecký hřbitov**25. 9., 16:30 Pojdte s námi na frýdecký hřbitov**

Komentovaná prohlídka s J. Poláškem – významné náhrobky, významné osobnosti a rodáci, kteří jsou pohřbeni na tomto hřbitově.

Hrad Hukvaldy**6. 9. Hukvaldské hradní vinobraní**

Čtvrtý ročník hradních slavností vína a burčáku v doprovodu šermířů Adorea z Olomouce.

13. 9. Dny evropského dědictví

Tematické komentované prohlídky.

26. 9. Svatováclavské slavnosti

Hradní slavnosti v doprovodu ukázek šermu, volných potyček a vojenského ležení.

Malenovice, Rajská bouda**13. 9., 8:30 Lysohorská nej ...
aneb co jste ještě nevěděli**

Pěší výstup na Lysou horu komentovaný průvodcem v pohodovém tempu s krátkými zastávkami a poutavým výkladem. Vzhledem k omezenému počtu účastníků ve skupině je nutná rezervace na tel. číslo 603 264 058.

**20. 9., 8:30 Lysohorská nej ...
aneb co jste ještě nevěděli****Malenovice, Obecní dům****13. 9., 9:00 Beskydy objektivem**

Mini fotokurz pod vedením zkušeného fotografa J. Bainara, jehož fotografie se dostala až do časopisu National Geographic. Nutné je se objednat a zaplatit předem v TIC na nám. Svobody v Místku nebo ve Frýdlantu n. O.

Vyšní Lhoty, chata Prašivá**16. 9., 18:00 V divokých vodách
Colorado**

V divokých vodách Colorado – promítá filmář a vodák M. Hýža.

Staré Hamry, parkoviště Gruň**27. 9. Oslava beskydských turistických
jubileí**

20. ročník akce – setkání turistů na hřebeni Gruň (chaty: Charbulák, Švarná Hanka, Bílý Kříž – Sulov a Kysuca). Místo a čas startu je individuální.

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► **Kateřina Janášová****Ulice Elišky Krásnohorské**

Eliška Krásnohorská (vlastním jménem Alžběta Pechová) je známa jako představitelka emancipačního ženského hnutí, propagátorka vzdělávání dívek a zakladatelka prvního soukromého gymnázia pro

dívky – Minerva. Narodila se do početnější řemeslnické rodiny 18. listopadu 1847. Studovala na německé dívčí škole v rodné Praze a sama se dále vzdělávala. Hrál na klavír, zpívala ve sboru i malovala. Poznala se s Karolinou Světlou, stala se starostkou Ženského výrobního spolku. Byla čilou přispěvatelkou do Ženských listů

a dalších časopisů – Lumír, Osvěta, Zlatá Praha. Překládala z polštiny, ruštiny nebo angličtiny, především romantické básníky. Pokoušela se také o vlastní poezii, psala pro děti. V hudebním světě je známa jako autorka libret k operám Bedřicha Smetany – Hubička a Tajemství, k opeře Zdenka Fibicha Blaník, k operám Karla Bendla.

V roce 1922 získala čestný doktorát Univerzity Karlovy a stala se první ženou jmenovanou řádnou členkou Československé akademie věd a umění.

Celý život trpěla revmatickou chorobou, zůstala svobodná. Zemřela v listopadu 1926 v Praze a je pochována na Olšanech.

Frýdecká ulice Elišky Krásnohorské je frekventovanou komunikací, vytíženou jak osobními auty, tak autobusy MHD. Je obklopena vilkami a panelovými domy, ale hlavně je místem 5. základní školy, mateřské školy a komplexu Nemocnice Frýdek-Místek. ■

Ulice Elišky Krásnohorské před výstavbou sídliště Růžový pahorek (70. léta 20. století)

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Vracím věcem původní lesk

Karel Deutscher (ČSSD) má jako náměstek primátora na magistrátu ve Frýdku-Místku na starosti opravy silnic a silniční hospodářství, agendu kolem městského obchvatu a přeshraniční vztahy. Na podzim kandiduje do Senátu s jasným cílem – získat zákonodárnou iniciativu, aby mohl řešit problémy s kamionovou dopravou nebo s vodou.

Vaše motto zní „Vracím věcem původní lesk“. Co tím míníte?

Zastávám názor, že se mnohdy zbavujeme věcí, které by ještě mohly plnit svou funkci. To je velká škoda a také zátěž pro životní prostředí. Jsem proti plýtvání. Jako nadšený domácí kutil dokážu leccos opravit, aby to sloužilo dál a neskončilo na skládce. Mou velkou vášní jsou automobilové veterány. Je úžasné dát dohromady starý elegantní automobil. V tomhle případě chápu motto o navrácení lesku naprosto doslovně.

Uplatňujete stejný přístup i na magistrátu při správě veřejných věcí?

Ano. Preferuji praktické, rázné činy, ale s respektem k tradici. Také jsem se například zapojil do obnovy našeho frýdeckomísteckého Faunaparku, kde jsem moc rád pomohl s renovací původní vstupní branky. U této renovace jsem se snažil použít původní postupy, respektovat autora branky a přiblížit se jeho záměru.

Čemu jste se věnoval předtím, než jste se stal náměstkem primátora Frýdku-Místku?

Po škole jsem nastoupil do práce, a to do elektrárny Vítkovice. Šlo o práci ve třísměnném provozu. Naučil jsem se obsluhovat turbíny, fungování elektrárny s teplárnou jsem musel pochopit do detailů. Už tam jsem se naučil, jak jsou znalosti důležité pro řešení problémů.

Po pěti letech jsem začal podnikat v oblasti obchodu a poté se věnoval lesnické činnosti. Strávil jsem skoro rok na Šumavě, kde jsme odstraňovali následky kůrovcové kalamity.

Vždy mě bavila technika, například vysílačky. Protože v té době nastupovala éra mobilních telefonů, začal jsem pracovat pro mobilního operátora. Vypracoval jsem se na vedoucího obchodního týmu a následně jsem v roce 2012 odešel do politiky.

Takže nepatříte k těm, kdo si šli do politiky vydělat?

Určitě ne, měl jsem předtím zodpovědné a lukrativní zaměstnání. Myslím, že zkušenosti nasbírané v pracovním životě mi dávají výhodu proti kariérním politikům, kteří

ihned po škole vstoupili do nějaké strany a nic než politickou dráhu nezažili.

Jak se vám daří skloubit práci s rodinným životem?

Práce a politika s sebou mnohdy nese náročný harmonogram, kterému se rodina zkrátka někdy musí přizpůsobit. Vždycky jsem se snažil to svým blízkým vynahradit, co to jen jde. Pokud není jiná možnost, tak alespoň o víkendech. Dobré ale je, že moji blízcí vidí hmatatelné výsledky mé práce. Pro děti je důležité, aby si dokázaly představit, co táta dělá, a byl pro ně vzorem.

Co vás vedlo k rozhodnutí kandidovat na senátora?

Mnohé cíle a vize se dají jen velmi těžko realizovat z pozice komunálního politika. Mám v hlavě konkrétní problémy a jejich konkrétní řešení, ale na jejich prosazení je třeba mít možnost předkládat návrhy zákonů. To nejlépe svedu jako senátor.

Jaké konkrétní problémy? Za co byste bojoval v Senátu?

Zůstanu u toho, čemu rozumím. Co se týká dopravy, trápí mne chybějící regulace nákladní dopravy. Dnes kamiony jezdí přetížené a tím ničí drazé postavené silnice a dálnice. Vyhybají se mýtu a zkracují si cestu přes obce a města, jen aby ušetřily třeba kilometr. Zasadím se také o zrušení nesmyslné povinnosti mít dálniční známku mezi Frýdkem-Místkem a Ostravou. Dále mě zajímá téma vody a stále horšího sucha. Připadá mi, že jsme promarnili čas a jsme dnes překvapeni, jak se příroda chová. Není třeba znova objevovat Ameriku nebo „vymýšlet kolo“. Pojdme

jednoduše vzít to, co funguje, a implementovat to v našem regionu. Existují osvědčené postupy, jak udržet vodu v krajině, jen se musí chtít. Znamená to méně betonu a více přírody, což se řadě lobbistických skupin nebude líbit. Toho se ale člověk nesmí zaleknout. Pitnou vodu bych chtěl vrátit do rukou státu a měst. Města nyní vynakládají značné prostředky na budování sítě, kterou pak v podstatě za hubičku pronajmou společnosti, jež inkasují všechnen zisk. Prostředky by města mohla vynaložit třeba právě na systém zadržování vody v krajině.

Zmínil jste údajně zbytečnou povinnost dálniční známky mezi Ostravou a Frýdkem-Místkem. Proč je zbytečná?

Cesta mezi Frýdkem-Místkem a Ostravou byla vždy bez nutnosti dálniční známky. Tato dopravní tepna plnila roli obchvatu okolních obcí a rychlé spojení do Beskyd, která nenavazovala na zbylou dálniční síť. Chci vrátit bezplatnou dálnici občanům. Stejně tak chci vrátit původní ráz, klid a bezpečí obyvatelům přilehlých obcí, které nyní trpí tranzitem vozidel, jež se placenému úseku vyhýbají.

Vyjmenované cíle zní dobře, ale zmiňovali je už před vámi i jiní. Proč právě vám by se měla realizace podařit?

Jsem praktický člověk a nerad filozofuji. Myslím si, že tato vlastnost, u politiků ne vždy obvyklá, mi už mnohokrát pomohla pohnout s věcmi dopředu. Zatímco se ostatní donekonečna dohadovali nad x variantami řešení, já jsem šel a konal. Pevně věřím, že s problémy kolem vody a dopravy dokážu opravdu pohnout.

POMŮCKA: ADSL, ANOA, EL, LAZ, ORÁLA, UA	KOKAIN HOVOR.	DRAVÝ PTÁK	1. DÍL TAJENKY	ŠPANĚLSKÝ MLUVNICKÝ ČLEN	PASEKA NÁREČNÉ		BODAVÝ HMYZ	INICIÁLY HERCE DÍTĚTE	OZNAČENÍ KYSLOSTI ROZTOKŮ	MPZ UKRAJINÝ	RODINNÝ DŮM ZKR.	HOVOROVÝ SOUHLAS	OVÁZÁNÍ	OSAMOCENA	INICIÁLY HERCE TÖPFFERA		UPOZOR- NĚNÍ	DRUH
SAMEC KOZY						ZPUPNOST										MOŽNÁ KNIZNĚ		
ÚSTNÍ HLÁSKA						ČINIT ODHAD TKANINY S DELŠÍM VLASEM										SLOV. PŘED- LOŽKA VE 2. DÍL TAJENKY		
BEZKMENNÁ DŘEVINA				ZMĚN. PRAC. SCHOPNOST ZDE				FRÝDECKO=MÍSTECKÝ PATRIOT měsíčník do každé poštovní schránky				DOPOLEDNE ANGL. ZKR.			HEREC JIRÍ ??? NČITEL			
SPOJIT TEKUTINY					SOLMIZAČNÍ SLABIKA HLODAVEC							DOVÉZT NĚKAM						
	DRUH PŘÍPOJENÍ K INTER- NETU	NICKY LOKY					JMÉNO SKLADATELE HURNÍKA						KUŇ KNIZNĚ	NEJMENŠÍ TUR TÁBOŘIŠTĚ				
CITOSLOVCE POCHOPENÍ				ORGÁNY SLUCHU ČÍSLOVKA ZÁKLADNÍ								PRŮZOR VE ZDI SPZ PARDUBIC					ČÁROVÝ KÓD ZKR.	STAV BEZ SVĚTLA
ZNAČKA DECILITRU			KYT SLOVENSKÁ POLNÍ MÍRA				NÁZEV NOSOVKY	ZNAČKA DECITUNY	ZESÍLENÝ ZÁPOR	JÍZDOU PŘEDHONIT OSOBNÍ ZÁJMENO								
3. DÍL TAJENKY						BEZ OPAKOVÁNÍ							OSLOVENÍ VDANÉ ŽENY					
OPAK EPIKA						PŘÍSTROJ K PŘÍJMU SIGNÁLU							ROUŠKA					

www.ocfryda.cz

Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 14. září.** Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Výherci tajenky z minulého čísla jsou a poukaz v hodnotě 500 Kč na nákup v OC Frýda získávají: Drahomíra Dudomaiová, Jarmila Volná a Libor Šťastný z Frýdku-Místku.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE

Jezdíme spolu už 125 let.

Vyberte si model **ŠKODA FABIA 125 let**. K nadstandardní výbavě vám navíc nabízíme i celou řadu vzájemně kombinovatelných benefitů. Využijte například **pojištění schopnosti splácet** nebo záruky prodloužené až na **5 let v rámci balíčku Mobilita Plus**. Při výměně starého modelu za mladší získáte za svůj stávající vůz výkupní bonus ve výši až **25 000 Kč**. Bližší informace k nabídce naleznete na webových stránkách našeho dealerství nebo na **www.skoda-auto.cz**. Osobně vám naši akční nabídka představíme v našem autorizovaném dealerství ŠKODA. **Zastavte se, už můžete.**

125 LET

ŠKODA Financial Services
Úvěr. Leasing. Pojištění. Mobilita.

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

Autodružstvo Frýdek-Místek
Beskydská 704
738 02 Frýdek-Místek
Tel.: 558 665 111
www.ado-autodruzstvo.cz

se zvýhodněním až
74 700 Kč

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu
ŠKODA FABIA: 4,5–4,9 l/100 km, 102–111 g/km

ilustrativní fotografie

PRO KRÁSNÝ HLAS NEZÁVISLÝCH OSOBNOSTÍ KRAJ

Jsme pro:

- ✓ Zrušení veškerých opatření
- ✓ Převzetí chytré karantény armádou
- ✓ Demisi ministra Vojtěcha
- ✓ Snižování byrokracie

Jsme proti:

- ✗ Uzavírání nemocnic
- ✗ Fotovoltaika na polích
- ✗ Dalšímu zadlužování země pro naše děti
- ✗ Financím do podpory propagace domácího cestovního ruchu

PŘIJĎTE K VOLBÁM - JE TO ROZUMNÉ A ODPOVĚDNÉ!

WWW.PROKRASNYKRAJ.CZ

Zadavatel: koalice Pro krásný kraj / Zhotovitel: Agentura Orange s.r.o. FMP 1690/01

**SBĚRNÉ DVORY
S.r.o.**

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPÍR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME
A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov tel.: 558 655 075, 602 510 018
fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O. tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

FMP 1694/07

PRAMOS

25
LET

OPRAVUJÍ ČESKÁ OKNA
1995-2020

**SLAVÍME 25 LET NA TRHU, PROTO
POŘÍDÍTE OKNA A DVEŘE PRAMOS
ZA MIMOŘÁDNĚ VÝHODNÉ CENY.**

POPTEJTE UŽ DNES. AKCE PLATÍ DO 30. 9. 2020.

Obchodní kanceláře ve vašem regionu:

OSTRAVA ostrava@pramos.cz, 775 591 346
OPAVA opava@pramos.cz, 775 591 357
NOVÝ JIČÍN novyjicin@pramos.cz, 775 591 361

800 100 111, více na www.pramos.cz

ČESKÝ VÝROBEK
OCHRANĚNÁ ZNÁMKA

FMP 1695/01